

TE RERENGA O TE KUAKA.

(NA JAMES BUCKLAND.)

KA whakanoti te pito whakararo o Aotearoa ka papaku ka takoto he koraha onepu, otira i ohorete tonu te pikinga ano ka tu he puke he kurae e tu ana i te moana. Ko Te Rerenga-wairua tenei—ko te kuaha, e ai ki te Maori, e rere ai te wairua ki te po. Kei te rawhiti o tenei kurae he kokorutanga he onepu katoa, ko Kapo-wairua. I kia ai ko Kapo-wairua ko te wahi hoki tenei i huihui ai nga wairua i mua atu i to ratou rerenga ki te reinga. I nga po ka rongu te Maori ki te kapakapa o te parirau o te manu rere-po, ka mea ratou he wairua e haere ana ki te reinga.

Ko tenei kokorutanga, ko Kapo-wairua, te wahi pai atu i Aotearoa ki te matakitaki ki te rerenga o te kuaka. I te ngahuru e kitea ana te pokai kuaka, e 50 ki te 1000, e topa ana i nga takutai o Aotearoa e ahu ana ki te Rerenga-wairua. Ko te pokai o ta ratou rere e rite ana ki te ahua o te marama hou. I te 3 o Aperira kua huihui katoa tona tini o te kuaka ki nga tahuna o Kapo-wairua, tatari ai ki te whakarewanga ki Ahia. I kite ahau i te rerenga o te kuaka, e kore rawa e wareware i a au taku kite ai. I ata matakitaki au ki taku i haere mai ai i te roa o te whenua kia kite. Ko nga tahuna ngaro tonu i te kuaka; e taupatupatu noa ana ta ratou noho i te tino nui rawa, he noa kei runga tonu e whakangi ana i te kore tauranga, ko etahi kei runga i nga tuara o nga mea kua tau, e tutetute ana kia whiwhi ai ki te tauranga. I taua ra e tae mai ana he kahui kuaka, na wai ra ka pnrangi noa iho te ahua o te manu i te tini rawa. A, i te ra e huri ana i te pae moana, ka piki he manu toa, me tana tangi ano, ko te hikitanga o taua iwi huruhuru. Ka piki, ka piki, a nawai ra ano he tongi i te kikorangi. Te rewanga ki runga noa atu ka topa whakamua te te kai arahi, ka ahu ki te raki ka toremi atu te ope haere ki roto o te pouritanga. Tau mai ana te aroha ki a au i te kitenga atu i te ope haere ki tawhiti. Kotahi tekau nga ra i muri mai e tae mai ano e rere ana te kuaka.

E kore e taea e tatou te whai te kuaka kia mohio ai tatou ki te kainga e haeretia nei otira kua kitea etahi tangata rere ai ki Ruhia ara ki Haipiria. E kitea ana te kuaka i nga ra timatanga o Hune i te moana huka i Haipiria. Hei Akuhata, i te mea kua pakari nga pi, ka timata te hoki mai a te kuaka. I te ngoikore o nga pi kaore e rite te hokinga mai ki te rerenga, engari ka okioki ki nga moutere

huhua o te Moana-nui-a-Kiwa. Hei a Oke-topa ka tae mai ano te kuaka ki Niu Tireni. Hei Aperira, hei te ra tuturu ka whakaemi ano te kuaka ki Kapo-wairua i mua atu o te rerenga ki Ahia. Ko nga manu kaumatua e noho tonu ana i Niu Tireni, kaore e hoki ana, kaore hoki e whakawhanau. He whakatauki na te Maori, "Ko wai ka kite i te hua o te kuaka."

WHAI TE MATAURANGA.

KI TE ETITA O TE PIPIWHARAUAO.

E HOA tena koe, e noho mai na i tena wahanga o te motu nei. E hoa i te mea kua tino pakari nei ta tatou manu, a kua taea e ia te rere haere nga wahanga katoa o te motu nei, ka tukua atu e ahau enei kupu ririki hei pikaunga atu mana ki waenganui o taua o te iwi Maori ia takiwa ia takiwa, hei whakarongo ma te taringa, hei whakaaro ma te ngakau.

E hoa e TE PIPIWHARAUAO e rere ki nga moutere rangatira o ia takiwa o ia takiwa, me te whakangakurukuru baere ano i nga kupu i raro iho nei. Tenei pea etahi wahanga o taua o te iwi Maori te noho ngakau kore ana ki te tuku i a ratou tamariki ki te kura, ki taku mohio he whakaaro horihori tenei, i te mea kua tino nui te mana o te pakeha, a ma te mohio ano ki te matauranga o te pakeha ka whiwhi ai tatou ki nga painga katoa. He tino whakaaro rangatira tenei, te tuku i a ratou tamariki ki te kura, ki te whawha noa atu rapea i te matauranga o te iwi nei o te pakeha, a he mea whakamiharo ano ki a tatou ua pihii ake a tatou tamariki i roto i nga whakamatautau a te pakeha.

E riro mai ai taua matauranga o te pakeha, ehara i te mea ma te aha, engari ma te kaha ano o nga matua ki te awbina i te kotiro ranei. He mea tino tika ki a tukua nga tamariki Maori ki nga kura e rite ana, kia whakaako ngia ki nga tikanga a te pakeke nei a te pakcha. Me titiro ra tatou e te iwi ki tenei iwi ki te pakeha, e tino ririki ana ano a ratou tamariki ka tukua ki te kura, a me te tupu mohio ake ano o tenei mea o te tamariki pakeha, he aha ia nei, ehara ia nei i te mea he kaha ki te whawhai kia riro mai te matauranga i a ratou tamariki. Hoi ano taku whai korero.

Kaikohe.

NA PIPIPI POU.